

Az Afrika Tanulmányok X. évfolyamának első duplaszámát ajánlom figyelmébe Kedves Olvasóinknak. Kiadónk ugyan terve vette, hogy 2016 során átállítja a folyóiratot online megjelenésű periodikává, azzal az elképzeléssel összekötve, hogy évente-két-évente angol nyelvű évkönyvet is kiad, a X. évfolyamot szeretnénk végigvinni print formában is. Az idei első szám számos izgalmas írást közöl, ismét bizonyítva, hogy az Afrika-stúdiumok sok tudományos diszciplína találkozásában képes megmutatni az afrikai valóság temérdek arcát. Elsőként Marsai Viktor elemzi a 2016-os somáliai választásokat, illetve ezzel szoros összefüggésben a térség biztonsági helyzetének alakulását. Geröcs Tamás tanulmányában azt vizsgálja meg, hogy a nemzetközi környezet átalakulásával Oroszország afrikai jelenléte milyen új területekre terjedhet ki. Jőmagam a dél-afrikai földkérdés történelmi hátterét és máig ható jelentőségét bontom ki írásomban. Kiss Judit nagyívű tanulmánya pedig a gazdasági diverzifikáció esélyeit és korlátait elemzi Botswanában. Az írásokat ismét Konkoly-Thege György képriportja színesíti – ezúttal egy benini motorozást megörökítve. A. Gergely András tollából pedig egy újabb remek könyvrecenziót olvashatunk – az Izslám Államról megjelent legfrissebb magyar nyelvű kötet kritikáját. Kellemes nyarat és jó olvasást kívánok!

I wish to greet our Distinguished Readers by presenting the double issue of our tenth volume. Although our publisher has made a plan to continue publishing Afrika Tanulmányok in an online format in the coming years, coupled with an English-language yearbook on an annual or biannual basis, we intend to come out with all the issues of 2016 in the print format, too. This present double issue offers a number of firm papers, all of which easily prove that African Studies can reveal the many faces of African reality in a neat interdisciplinary context. First, Viktor Marsai analyzes the 2016 Somali elections and the security situation in the region. Tamás Geröcs looks at Russia's re-engagements with Africa in light of a changing international arena. My own contribution deals with the historical background and magnitude of the land question in contemporary South Africa. Judit Kiss provides a substantial piece on the economic diversification drive in Botswana. Again, other additional colours are presented by photographer György Konkoly-Thege, who this time fills our Photo Report section with shots from his motorbike ride in Benin. András A. Gergely reviews the freshest Hungarian-language book on the Islamic State. I wish you all a great summer and enjoyable readings!

Dr. Búr Gábor

főszerkesztő, editor-in-chief

Örömmel tájékoztatjuk Kedves Olvasóinkat, hogy 2016. június 22-én megtartotta első plenáris ülését a Magyar Tudományos Akadémia IX. Osztályának Nemzetközi és Fejlődéstanulmányok Tudományos Bizottsága keretében megalakult Afrika Albizottság. Az albizottság minden Afrika-szerető, az afrikai ügyek és kérdések iránt érdeklődő személyt és szervezetet meg kíván szólítani, velük együttműködést kialakítani. Amennyiben érdekli az albizottság munkája, kérjük, jelentkezzen a tarrosy@publikon.hu emailen.

MARSAI VIKTOR

A SZOMÁLIAI HELYZET KÉT KUTATÓÚT TÜKRÉBEN

5

A szerző tanulmányutakkal kiegészített utatása alapvetően két területre fókuszál: a 2016-os szomáliai választásokra, illetve ezzel szoros összefüggésben a biztonsági helyzet alakulására. A szomáliai események hazánkban ugyan csak mérsékelt érdeklődésre tarthatnak számot, az ország tőlünk távol helyezkedik el, közvetlen magyar érdekek első ránézésre nem kapcsolódnak hozzá: az egyetlen elem, amit ennek kapcsán kiemelhetünk, a szomáli menekültek és Afrika szarva kapcsán legfeljebb a negatív szenzációk azok, amelyek némi érdeklődésre tarthatnak számot, ugyanakkor tágabb geopolitikai perspektívában szemlélve a dolgok menetét, a szomáliai rendezés kérdése korántsem mellékes, nem elsősorban Mogadishu, hanem a tágabb kelet-afrikai régió szempontjából.

GERŐCS TAMÁS

OROSZORSZÁG ÉS AFRIKA GAZDASÁGI KAPCSOLATAINAK ÁTALAKULÁSA A RENDSZERVÁLTÁS TÜKRÉBEN

23

Oroszország jelenléte az afrikai gazdasági életben a rendszerváltás óta rendkívül csekélynek tekinthető, főleg ha a növekvő kínai vagy a hagyományosan erős pozíciókkal rendelkező nyugati országokéval vetjük össze. A tanulmány azt vizsgálja meg, hogy a nemzetközi környezet átalakulásával Oroszország afrikai jelenléte milyen új területekre terjedhet ki. A kérdés aktualitását az Oroszországgal szembeni nyugati szankciók adják. Ha a korlátozások hosszabb távon fennmaradnának, Oroszország arra kényszerülhet, hogy új beszerzési útvonalakat keressen, ráadásul esetükben az exportpiacok diverzifikációja is egyre fontosabb gazdaságpolitikai céllá válik.

BÚR GÁBOR

VOLT EGY FARMOM (DÉL-)AFRIKÁBAN A FÖLDKÉRDÉS TÖRTÉNELMI HÁTTERE ÉS JELENTŐSÉGE A MAI DÉL-AFRIKÁBAN

39

Az apartheid egyik máig élő öröksége a földtulajdon rendkívül egyenlőtlen elosztása, hiszen egykor kényszerrel fosztottak meg egyéneket és közösségeket nem csupán a megélhetésüket biztosító termőterületektől, de lakóhelyüktől is. Egy 2010-es reprezentatív felmérés szerint a dél-afrikai fekete népesség úgy gondolja, hogy a legtöbb földet a múltban a fehér telepesek jogtalanul sajátították ki maguknak, s ezért nincs joguk ma ezt a tulajdont megtartani. A fehér népességen belül mindössze 8 százalék osztotta ezt a nézetet. Nincsen talán semmilyen más kérdés, ami a borszín mentén hasonlóan megosztaná Dél-Afrika társadalmát.

KONKOLY-THEGE GYÖRGY

MOTOROZÁS BENINBEN

53

Konkoly-Thege György fotókkal illusztrált beszámolója Beninből.

KISS JUDIT

A GAZDASÁGI DIVERZIFIKÁCIÓ
ESÉLYEI ÉS KORLÁTAI BOTSWANÁBAN

EGY TEREPKUTATÁS TÜKRÉBEN

63

2016 év elején a szerző társaival 2-2 hetet töltött két, nyersanyagban gazdag dél-afrikai országban, Botswanában és Namíbiában, ahol minisztériumokat, kormányhivatalokat, kutatóintézeteket, tanácsadó cégeket látogattak meg, illetve szakértőkkel, üzletemberekkel készítették interjúkat. Terepkutatásuk legfőbb célja annak vizsgálata volt, hogy hogyan hatott a nyersanyagkincs az egyes országok gazdaságára és milyen lépéseket tettek/tesznek a nyersanyag-függőség csökkentésére, a gazdasági struktúra átalakítására és a nyersanyagvagyon csökkenése utáni korszakra való felkészülésre.

RECENZÍÓ

A. GERGELY ANDRÁS

AZ ISZLÁM ÁLLAM MINT TERRORIZMUS 2.0

83

*„Az, hogy kivel utazol, legalább annyira fontos, mint az, hogy mivel.”
(Publius Syrus)*

sysstrans